

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 4P/1/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3720200048
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Krivulčíková
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2020:3720200048.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Považská Bystrica sudkyňou JUDr. Katarínou Krivulčíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú E. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, dieťa rodičov N. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXXX/XXX-XX, D. R. a M. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom U.Č. XXX/X, D. R., t.č. L. XXX/XX, D. R. v konaní o zmenu priezviska maloletého dieťaťa takto

rozhodol:

Súd udeľuje matke súhlas za otca maloletej E. V., nar. XX.XX.XXXX, aby podala žiadosť na príslušnom orgáne samosprávy k zmene priezviska maloletej z „V.“ na „L.“

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletej podala návrh na zmenu priezviska maloletej z priezviska V. na priezvisko L.. V návrhu matka uviedla, že s otcom maloletej sa rozišli pred viac ako tromi rokmi. Maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti matky a súd otca zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 131,29 eur. Ďalej matka maloletej uviedla, že po rozchode sa otec prestal zaujímať o maloletú, o jej zdravotný stav, výsledky v škole a krúžkoch. Výživné určené súdom platil otec podľa matky nepravidelne a od augusta 2017 toto neplatí vôbec. Matka uviedla, že maloletá si otca nepamätá a od rozchodu sa s ním nestretla. Maloletá nemá k otcovi žiaden citový vzťah. Za svojho otca vníma maloletá manžela matky, ktorý s ňou od začiatku stará a majú medzi sebou podľa matky vytvorený pekný vzťah. Matka uzatvorila manželstvo v septembri 2019 a s manželom má ešte jednu dcéru H., ktorá má taktiež priezvisko L.. Matka preto uviedla, že z hľadiska ďalšieho vývoja maloletej by bolo prospešné, kedy mala priezvisko L., ktoré je zhodným priezviskom ich rodiny. Matka poukázala predovšetkým na skutočnosť, že maloletá od septembra nastúpi do základnej školy a nemuselo by mať na ňu dobrý dopad, keby mala iné priezvisko ako jej súrodenci. Záverom matka uviedla, že otec maloletej so zmenou priezviska maloletej súhlasil, no potom sa odmlčal a matka sa s ním už nemohla skontaktovať. Preto podala návrh na súd. K návrhu matka priložila sobášny list, rozhodnutie Okresného úradu Považská Bystrica o povolení zmeny priezviska a rodný list maloletej.

2. Na pojednávaní dňa 25.06.2020 matka (okrem iného) uviedla, že dňa 21.09.2019 uzatvorila manželstvo s D. L., z ktorého vzťahu pochádza jedno dieťa - maloletá H., nar. XX.XX.XXXX. V súčasnej dobe matka očakáva narodenie ďalšieho dieťaťa. Matka uviedla, že maloletá nevie, že otcom dieťaťa nie je jej manžel. Maloletá manžela matky považuje za svojho otca a volá ho tatušo. Matka je však odhodlaná v krátkej dobe povedať maloletej, že manžel nie je jej otcom. S otcom maloletej sa matka snažila skontaktovať aj tesne pred pojednávaním, a to cez facebook, prostredníctvom jeho priateľky. Otec matke sľúbil, že sa pojednávania zúčastní.

3. K návrhu sa otec maloletej nevyjadril a pojednávania sa nezúčastnil.

4. K návrhu sa vyjadril na pojednávaní dňa 25.06.2020 aj kolízny opatrovník, ktorý uviedol, že vykonal šetrenie s maloletou. Táto pri pohovore uviedla, že sa volá V. a že tatušo s mamou mali svadbu a všetci sa volajú L.. Maloletá kolíznemu opatrovníkovi uviedla, že jej priánim je, aby sa volala ako ostatní členovia rodiny, a to L.. Preto kolízny opatrovník žiadal podanému návrhu vyhovieť.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením rodného listu maloletej, sobášneho listu, rozhodnutia Okresného úradu Považská Bystrica o povolení zmeny priezviska a spisu Okresného súdu Považská Bystrica vedeného pod sp. zn. 7P/51/2016.

6. Z rodného listu maloletej súd zistil, že dňa 21.12.2013 sa matke N. V., nar. XX.XX.XXXX a otcovi M. B., nar. XX.XX.XXXX narodilo dieťa E. B..

7. Zo sobášneho listu súd zistil, že dňa 21.09.2019 uzatvorili manželstvo v Považskej Bystrici snúbenci D. L., nar. XX.XX.XXXX a N. V., nar. XX.XX.XXXX.

8. Z rozhodnutia Okresného úradu Považská Bystrica o povolení zmeny priezviska súd zistil, že týmto rozhodnutím úrad povolil zmenu priezviska maloletej E. B., nar. XX.XX.XXXX, na priezvisko V.. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 06.03.2017. S touto zmenou otec maloletej súhlasil.

9. Zo spisu Okresného súdu Považská Bystrica vedeného pod sp. zn. 7P/51/2016 súd zistil, že predmetom tohto konania bol návrh matky na úpravu práv a povinností rodičov k maloletej. Predmetné konanie bolo skončené rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 28.09.2019, č. k. 7P/51/2016 - 21, ktorým súd zveril maloletú E. B., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorej uložil maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Otca súd zaviazal k povinnosti prispievať na výživu maloletej mesačne sumou 130,- eur od 15.07.2016 s tým, že zameškané výživné od 15.07.2016 do 30.09.2016 v sume 131,29 eur bol otec povinný uhradiť matke v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

10. Podľa § 35 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

11. Podľa § 6 ods. 1 a 4 zákona č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku, (1) Zmenu mena alebo zmenu priezviska možno povoliť, najmä ak ide o meno a priezvisko hanlivé alebo ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. (4) Ak majú rodičia maloletého rôzne priezviská, zmena priezviska rodiča, ktorého priezvisko má maloletý, sa vzťahuje na maloletého, ak s tým súhlasí druhý z rodičov.

12. Zásadne patrí obom rodičom právo rozhodovať o záležitostiach ich maloletého dieťaťa. Tieto záležitosti sa môžu týkať nielen podstatných vecí ohľadne osoby maloletého, resp. ohľadne jeho majetku, ale aj tzv. statusotvorných práv - ako je určenie mena a priezviska dieťaťa. Ak sa ale rodičia nedohodnú o podstatnej záležitosti týkajúcej sa osoby maloletého dieťaťa alebo jeho majetku v rámci výkonu svojich rodičovských práv a povinností, potom rozhoduje, na návrh jedného z rodičov, súd. Súdna prax za uplynulých skoro 60 rokov určila, že za podstatné záležitosti sa vždy považujú vysťahovanie maloletého do cudziny, správa jeho majetku, štátne občianstvo maloletého dieťaťa, udelenie súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, príprava na budúce povolanie ale aj zmena mena či priezviska maloletého.

13. V prípade podania žiadosti o zmenu priezviska podľa zákona č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku ide o správnu úvahu a je teda len na posúdení správneho orgánu, či zmenu povolí alebo nepovolí. Priezvisko maloletého dieťaťa možno zmeniť len na žiadosť, a to v prípade, ak ide o priezvisko hanlivé, výstredné alebo smiešne, alebo ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. Najčastejšie bývajú podávané žiadosti o zmenu priezviska v prípade, ak sa matka maloletého dieťaťa rozviedla s otcom dieťaťa a znova sa vydala, pričom pri uzavieraní manželstva prijala priezvisko druhého manžela, v

dôsledku čoho má matka a dieťa rozdielne priezvisko. So zmenou priezviska však musí súhlasiť druhý rodič dieťaťa, pokiaľ nenastanú prípady, kedy sa súhlas nevyžaduje. Výnimočne môže nesúhlas druhého rodiča nahradiť súd v konaní o vyslovenie súhlasu so zmenou priezviska maloletého. Musí mať však za preukázané, že pre takéto nariadenie súhlasu existujú dôležité dôvody, napr. že rodič, ktorého priezvisko dieťa nosí, neplní svoje povinnosti k dieťaťu, nejaví o neho záujem a stratil k nemu citový vzťah, takže nie je v záujme dieťaťa prehlbovať pocit spolupatričnosti k tomuto rodičovi. Súd zvaží aj to, koho priezvisko má dieťa nosiť v budúcnosti, aké sú ich vzájomné citové väzby, či tento vzťah vykazuje známky stability a pod. Pokiaľ je dieťa schopné posúdiť následky zmeny priezviska, mal by ho súd vypočuť. (PAVELKOVÁ, Bronislava. Zákon o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov. 3. vydanie. Bratislava: Nakladateľství C. H. Beck, 2019).

14. V predmetnom prípade mal súd za preukázané, že maloletá sa svojim rodičom narodila mimo manželstva. Maloletá pôvodne niesla priezvisko svojho otca - B.. Rodičia maloletej sa však vzájomne odcudzili a prestali spolu žiť a bývať približne pred viac ako troma rokmi. Od tohto momentu sa podľa matky otec o maloletú žiadnym spôsobom nezaujíma a nestýka sa s ňou. Matka podala na Okresný súd Považská Bystrica návrh na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej. V tomto konaní súd zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky s tým, že matka je povinná zastupovať maloletú a spravovať jej majetok v bežných veciach. Otcovi maloletej súd uložil prispievať na výživu maloletej mesačne vo výške 130,- eur. Rovnako mal súd za preukázané, že rozhodnutím Okresného úradu Považská Bystrica došlo k zmene priezviska maloletej z priezviska otca maloletej B. na priezvisko matky maloletej V.. Otec maloletej s touto zmenou priezviska súhlasil. Súd mal ďalej za preukázané, že matka maloletej sa vydala dňa XX.XX.XXXX za D. L., nar. XX.XX.XXXX, s ktorým má matka dieťa maloletú H. L..

15. Z vyjadrenia matky je zrejmé, že otec sa o maloletú nezaujíma, nenavštevuje ju a ani neprispieva na jej výživu, a to minimálne od augusta 2017. Otec maloletej tieto tvrdenia matky nespochybnil, k návrhu matky a ňou uvádzaným skutočnostiam sa nevyjadril a nezúčastnil sa ani pojednávania, hoci naň bol riadne predvolaný a dokonca aj matke prisľúbil svoju účasť na pojednávaní.

16. Maloletá nevie, že jej otcom nie je manžel matky, keď otcom (tatušom) nazýva práve manžela matky, s ktorým maloletá žije od svojich troch rokov. Otec maloletej si neplní žiadne zo svojich rodičovských povinností vo vzťahu k maloletej, keď sa o ňu nestará, nezastupuje ju, nespravuje jej majetok, nestýka sa s ňou a neprispieva ani na jej výživu. Za takéhoto stavu je zrejmé, že otec o maloletú stratil akýkoľvek záujem a citová väzba medzi maloletou a jej otcom úplne absentuje. Nie je preto v záujme maloletej prehlbovať pocit spolupatričnosti k tomuto rodičovi spoločným priezviskom.

17. Na druhej strane je zrejmé, že maloletá má vyvinutý citový vzťah s manželom matky a toho považuje za svojho otca. Maloletá žije v domácnosti s manželom matky a so svojou sestrou H. (zo vzťahu matky a jej manžela). Vzťah matky k manželovi D. L. vykazuje známky stability, keď sú títo v manželskom zväzku a spoločne vychovávajú dve maloleté deti. Zároveň v súčasnej dobe očakávajú aj narodenie ďalšieho dieťaťa. Medzi maloletou, manželom matky a súrodencom maloletej sú tak hlboko rozvinuté citové vzťahy, ktoré sa svojim rozsahom a obsahom podobajú rodinným vzťahom. Preto je pre maloletú, jej matku, manžela matky a sestru maloletej prirodzené, že chcú vzájomne zdieľať aj spoločné priezvisko.

18. Maloletá je vo veku, v ktorom začína chápať, že jej priezvisko je rozdielne ako všetkých osôb s ňou žijúcich v spoločnej domácnosti. Maloletá nepochybne začne klásť otázky, prečo je to tak. Už samotná skutočnosť, že maloletá má iné priezvisko, v nej môže navodzovať pocit inakosti, vyčlenenia z rodinného prostredia alebo pocit menejcennosti vo vzťahu k ostatným súrodencom. Preto je namieste dať maloletej aj zmenou priezviska najavo, že patrí do rodiny a je jej plnohodnotným členom.

19. S prihliadnutím na vyššie uvedené, súd udelil matke za otca maloletej súhlas na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletej.

20. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozsudku cestou Okresného súdu Považská Bystrica na Krajský súd v Trenčíne v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v podanom odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, uvedenie spisovej značky, čo sa ním sleduje a podpis; § 127 ods. 1,2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, a) že neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. a) až h) CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).